

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 17 maja 2018 r.

WK-I.431.1.34.2017

**Pan
Waldemar Urbański
Starosta Zwoleński**

**Starostwo Powiatowe w Zwoleniu
ul. Władysława Jagiełły 4
26-700 Zwoleń**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej¹, art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie² oraz art. 258 § 1 pkt 5 kpa³ Anna Doroszevska, Justyna Pałka – inspektorzy wojewódzcy i Zofia Klemińska-Bilska – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadziły kontrolę w Starostwie Powiatowym w Zwoleniu z siedzibą przy ulicy Władysława Jagiełły 4.

Kontrolą objęto stan realizacji zadań z zakresu administracji rządowej polegających na:

- prowadzeniu ewidencji nieruchomości wchodzących w skład zasobu nieruchomości Skarbu Państwa, naliczaniu i aktualizacji opłat za nieruchomości Skarbu Państwa oddane w użytkowanie wieczyste i trwałe zarząd w okresie od 1 stycznia 2016 r. do 22 maja 2017 r.;
- przygotowaniu systemu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej w okresie od 31 sierpnia 2015 r. do 31 marca 2017 r.,

¹ Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185 poz. 1092).

² Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2017 r. poz. 2234).

³ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257).

- prawidłowego wykorzystania dotacji przekazanej w 2016 r. z budżetu Wojewody Mazowieckiego w rozdziale 75515 – *Nieodpłatna pomoc prawna* – w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r.,
- przyjmowanie i załatwianie skarg i wniosków przez organy powiatu w okresie od 1 stycznia 2016 r. do 22 maja 2017 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 7 marca 2018 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu Staroście wystąpienie pokontrolne.

I. W zakresie gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa

Starosta Zwoleński prowadził ewidencję nieruchomości należących do zasobu Skarbu Państwa oraz ewidencję nieruchomości Skarbu Państwa oddanych w użytkowanie wieczyste⁴. Ewidencja nieruchomości należących do zasobu Skarbu Państwa zawierała wszystkie wymagane dane, o których mowa w art. 23 ust. 1c ustawy o gospodarce nieruchomościami⁵.

W zasobie nieruchomości Skarbu Państwa, według stanu na dzień 6 czerwca 2017 r., znajdowało się 200 nieruchomości złożonych z 293 działek ewidencyjnych o łącznej powierzchni 219,6638 ha. W ewidencji zasobu nieruchomości Skarbu Państwa nie występowały nieruchomości Skarbu Państwa przekazane do zasobu przez Agencję Mienia Wojskowego lub inne agencje państwowe.

W okresie objętym kontrolą nie wystąpiły przypadki oddania nieruchomości w najem, dzierżawę lub użyczenie, bądź sprzedaży nieruchomości dotychczasowemu użytkownikowi wieczystemu.

Starosta Zwoleński dokonał zbycia z zasobu Skarbu Państwa 7 nieruchomości. Kontrolni poddano zbycie z zasobu Skarbu Państwa 4 nieruchomości⁶. Zawarcie umów sprzedaży poprzedzone zostało uzyskaniem zgody organu nadzorującego wymaganej na podstawie art. 23 ust. 1a pkt 7 ustawy o gospodarce nieruchomościami, a sprzedane nieruchomości wykreślone zostały z ewidencji zasobu nieruchomości Skarbu Państwa. Zmiana ujawniona została w ewidencji gruntów i budynków poprzez wpisanie w miejsce Skarbu Państwa nowego właściciela

⁴ Kompletność danych zawartych w ewidencji nieruchomości należących do zasobu nieruchomości Skarbu Państwa zbadano w oparciu o analizę 45 wpisów, natomiast w ewidencji nieruchomości Skarbu Państwa oddanych w użytkowanie wieczyste o analizę wszystkich wpisów.

⁵ Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 r. poz. 121).

⁶ Dotyczy zbycia z zasobu: dz. ew. nr [REDACTED]

zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego⁹.

W stosunku do 62 działek ewidencyjnych nie złożono do właściwych sądów rejonowych wniosków o uregulowanie stanu prawnego nieruchomości¹⁰.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowość polegającą na nieuwzględnieniu w ewidencji nieruchomości Skarbu Państwa oddanych w użytkowanie wieczyste informacji o zgłoszonych roszczeniach do nieruchomości oraz informacji o toczących się postępowaniach administracyjnych i sądowych bądź ich braku. Zaniechaniem takim naruszono art. 23 ust. 1c pkt 6 i 7 ustawy o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z którym ewidencjonowanie obejmuje w szczególności „*informacje o zgłoszonych roszczeniach do nieruchomości; informacje o toczących się postępowaniach administracyjnych i sądowych*”.

Jednocześnie należy podkreślić, że zgodnie z regulacją art. 2 ust. 1 ustawy o ujawnieniu prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego starostowie do 19 listopada 2009 r. zobowiązani byli do złożenia we właściwych sądach rejonowych wniosków o ujawnienie w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa. Z dniem 24 sierpnia 2012 r. na mocy ustawy z dnia 28 czerwca 2012 r., o zmianie ustawy o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2012 r., poz. 840) przedłużono termin na realizację obowiązku, o którym mowa w art. 2 ustawy o ujawnieniu prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego do 72 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, tj. do 19 listopada 2013 r.. Wskazany przepis nałożył na starostów obowiązek realizacji zadania mającego na celu usunięcie zaniedbań w ujawnianiu rzeczywistego stanu prawnego nieruchomości Skarbu Państwa. Niezłożenie wniosków dla 62 działek¹¹, w świetle przepisów ustawy o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości, naruszało wymogi określone w ww. art. 2, ust. 1 ustawy obowiązującej w okresie kontrolowanym.

W związku z powyższym realizację zadania w przedmiocie gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa ocenia się **pozytywnie pomimo stwierdzonej nieprawidłowości**.

⁹ Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2012 r., poz. 1460).

¹⁰ Na podstawie danych statystycznych przedstawionych przez Starostę Zwoleńskiego na dzień 6 czerwca 2017 r.

¹¹ Zgodnie ze sporządzonymi danymi statystycznymi na dzień 6 czerwca 2017 r.

Wyniki kontroli wskazują, że w jednostce prowadzono kompletną ewidencję nieruchomości stanowiących zasób Skarbu Państwa uzyskano zgodę Wojewody Mazowieckiego na sprzedaż nieruchomości Skarbu Państwa oraz sporządzono i opublikowano wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, a także ujawniano zmiany w ewidencji nieruchomości Skarbu Państwa oddanych w użytkowanie wieczyste i ewidencji gruntów i budynków oraz w zakresie zgodności danych zawartych w ewidencji zasobu nieruchomości Skarbu Państwa z danymi zawartymi w ewidencji gruntów i budynków. Mając natomiast na uwadze, że ewidencja nieruchomości Skarbu Państwa oddanych w użytkowanie wieczyste nie zawierała wszystkich ustawowych elementów, uzasadnione jest sformułowanie oceny **pozytywnej pomimo stwierdzonej nieprawidłowości**.

II. Przygotowanie systemu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej

W kontrolowanym okresie Powiat Zwoleński (dalej Powiat) realizował zadanie publiczne polegające na udzielaniu nieodpłatnej pomocy w porozumieniu z gminami, w myśl art. 8 ust. 1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej¹². Wyznaczono, zgodnie z art. 8 ust. 2 w związku z art. 20 ust. 4 ww. ustawy, dwa punkty nieodpłatnej pomocy prawnej, które usytuowano w sześciu lokalach pochodzących z zasobu Powiatu oraz gmin wchodzących w skład Powiatu, tj. lokale w których nieodpłatnej pomocy prawnej udzielają:

a) adwokaci i radca prawny, zlokalizowane w:

1. budynku Urzędu Gminy w Policznej,
2. budynku Urzędu Gminy w Tczowie,
3. budynku Urzędu Gminy w Przyłęku,
4. budynku Urzędu Gminy w Kazanowie,
5. budynku Urzędu Miasta w Zwoleniu,

b) przedstawiciele organizacji pozarządowej, zlokalizowany w:

1. Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Zwoleniu.

Lokale¹³, w których udzielana była nieodpłatna pomoc prawna dostosowano do wymogów określonych w § 5 rozporządzenia w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej

¹² Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (Dz. U. poz. 1255 z późn. zm.).

¹³ Stwierdzono na podstawie oględzin przeprowadzonych w dwóch punktach nieodpłatnej pomocy prawnej, tj. w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie przy ul. Wojska Polskiego 78 w Zwoleniu oraz w lokalu

pomocy prawnej¹⁴. Prowadzenie jednego punktu powierzono organizacji pozarządowej, która została wyłoniona w otwartym konkursie ofert, zgodnie z art. 11 ust. 1 i 2 ww. ustawy. W wyniku rozstrzygnięcia konkursu 9 grudnia 2015 r., wyłoniono organizację pozarządową pod nazwą Lubelski Ośrodek Samopomocy z siedzibą w Lublinie przy ul. Grodzkiej 14 w celu zlecenia jej realizacji zadania polegającego na świadczeniu nieodpłatnej pomocy prawnej. Otwarty konkurs ofert przeprowadzono w trybie określonym w art. 11-15 ustawy o działalności pożytku publicznego¹⁵. Starosta Zwoleński w dniu 30 grudnia 2015 r. zawarł z wyłonioną organizacją pozarządową umowę¹⁶ o powierzenie realizacji zadania polegającego na prowadzeniu punktu nieodpłatnej pomocy prawnej w 2016 r., zgodnie z art. 15 ust. 4 ww. ustawy.

Starosta Zwoleński zawarł porozumienia z pięcioma gminami¹⁷ z terenu powiatu określające zasady współpracy przy realizacji zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej. Porozumienia spełniały wymogi określone w art. 9 ust. 1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej i zostało zawarte w terminie określonym w art. 26 ust. 1 ww. ustawy. Lokale, w których udzielana była nieodpłatna pomoc prawna pochodziły z zasobów gmin i zostały udostępnione do nieodpłatnego użytkowania.

Zgodnie z wyjaśnieniem pracownika Starostwa Powiatowego w Zwoleniu „(...) Aby umożliwić mieszkańcom Powiatu jak najlepszy dostęp do nieodpłatnej pomocy prawnej, jeden z punktów funkcjonował w pięciu lokalach (Policzna, Przyłęk, Tczów, Kazanów, Zwoleń) (...)”.

Przedmiotowe zadanie realizowane było na podstawie porozumień pomiędzy Powiatem, a Radą Okręgową Izby Radców Prawnych w Kielcach oraz Powiatem, a Okręgową Radą Adwokacką w Radomiu¹⁸.

W terminie do 31 grudnia 2015 r. Starosta Zwoleński zawarł łącznie 4 umowy z adwokatami i radcami prawnymi udzielającymi nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze Powiatu zwoleńskiego¹⁹.

prowadzonym przez organizację pozarządową w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej przy ul. Plac Kochanowskiego 1 w Zwoleniu.

¹⁴ Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej (Dz. U. z 2015 r. poz. 2186 z późn. zm.).

¹⁵ Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817 z późn. zm.).

¹⁶ Zawarcie umowy wynikało z zapisu załącznika do Uchwały Nr 40/2015 Zarządu Powiatu w Zwoleniu z dnia 29 października 2015 r. w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego z zakresu powierzenia prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej powiatu zwoleńskiego w 2016 roku, zgodnie z którym na prowadzenie punktu należało złożyć ofertę.

¹⁷ Porozumienie z dnia 13 października 2015 r. z gminą Przyłęk; porozumienia z dnia 14 października 2015 r. z gminami: Tczów, Zwoleń oraz 15 października 2015 r. z gminami: Kazanów i Policzna. Przedmiotowe porozumienia poddane zostały badaniu.

¹⁸ Porozumienia zostały poddane badaniu.

Starosta Zwoleński przekazał Wojewodzie Mazowieckiemu w terminie²⁰ określonym w art. 12 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej zbiorczą informację o wykonaniu zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze Powiatu za 2016 r.

Udzielający nieodpłatnej pomocy prawnej w punktach na terenie Powiatu przekazywali Staroście karty nieodpłatnej pomocy prawnej²¹ oraz oświadczenia składane przez osoby uprawnione do korzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej²², zgodnie z art. 7 ust. 2 oraz 11 ust. 4 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.

Informacja o lokalach, w których usytuowano punkty nieodpłatnej pomocy prawnej oraz harmonogram wskazujący dni i godziny oraz uprawnienia zawodowe osób udzielających pomocy zamieszczona została w Biuletynie Informacji Publicznej Powiatu Zwoleńskiego oraz jednej gminy, na terenie których usytuowane zostały punkty nieodpłatnej pomocy prawnej²³, zgodnie z wymogami określonymi w art. 9 ust. 3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz w § 4 rozporządzenia w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej²⁴.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowość w zakresie niewskazania związętego omówienia uwag z kart nieodpłatnej pomocy prawnej oraz przyczyn niewykorzystania części dotacji na zrealizowanie zadania polegającego na udzieleniu nieodpłatnej pomocy prawnej w przekazanej Wojewodzie Mazowieckiemu zbiorczej informacji o wykonaniu przedmiotowego zadania. Zgodnie z § 8 pkt 2 i pkt 4 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej *„Zbiorcza informacja zawiera: (...) związęte omówienie uwag z kart nieodpłatnej pomocy prawnej (...) dane (...) o wysokości niewykorzystanej części dotacji ze wskazaniem przyczyn jej niewykorzystania”*.

¹⁹ Badaniu poddano 4 umowy w tym: 2 zawarte z adwokatami z 30 i 31 grudnia 2015 r. oraz 2 zawarte z radcami prawnymi z 04 i 08 stycznia 2016 r.

²⁰ Informacja zbiorcza została przekazana pocztą elektroniczną w dniu 17 lutego 2017 r.

²¹ Badaniu poddano 46 kart nieodpłatnej pomocy prawnej, w tym 20 kart wypełnionych w punktach prowadzonych przez adwokatów lub radcę prawnego oraz 26 kart wypełnionych w punktach prowadzonych przez organizację pozarządową.

²² Badaniu poddano łącznie 25 oświadczeń złożonych przez osoby uprawnione do korzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej w trybie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, w tym: 8 oświadczeń osób, które korzystały z pomocy społecznej i nie wydano wobec nich decyzji o zwrocie nienależnie pobranego świadczenia, 7 oświadczeń osób, które są uprawnione, jednakże wymagają niezwłocznego uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej, w związku z sytuacją kryzysową lub zdarzeniem losowym, a w związku z ww. sytuacjami nie są w stanie przedstawić dokumentów wymienionych w ust. 2 pkt 1-5 i 7 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, oraz 10 oświadczeń osób, które są świadome uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej od osoby niebędącej adwokatem, radcą prawnym albo doradcą podatkowym.

²³ Dotyczy Gminy: Zwoleń.

²⁴ Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej (Dz. U. z 2015 r. poz. 2186, z późn. zm.).

Ponadto stwierdzono, że:

- Nie zawiadomiono Wojewody Mazowieckiego o podpisaniu do porozumienia z Okręgową Radą Adwokacką w Radomiu aneksu nr 1 z dnia 30 grudnia 2015 r.. Mając na uwadze, że aneks stanowi integralną część porozumienia, organ winien, zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, niezwłocznie przekazać powyższą informację do wojewody;
- W przekazanej do Wojewody Mazowieckiego zbiorczej informacji o wykonaniu zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej za 2016 r. Starostwa Zwoleński wskazał, że w punktach nieodpłatnej pomocy prawnej przyjęto łącznie 7 pisemnych oświadczeń, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 6 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, natomiast w toku kontroli ustalono, że nie przyjęto żadnych takich oświadczeń;
- Brak wskazania w informacji o lokalizacji punktów wraz z harmonogramem wskazującym dni i godziny, w których była udzielana nieodpłatna pomoc prawna w przypadku punktu obsługiwanego przez organizację pozarządową, czy udzielana w tym punkcie nieodpłatna pomoc prawna jest świadczona przez adwokata, radcę prawnego, doradcę podatkowego, absolwenta wyższych studiów prawniczych;
- W Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Przyłęk, Tczów, Policzna, Kazanów nie umieszczono informacji dotyczącej lokalizacji punktów nieodpłatnej pomocy prawnej wraz z harmonogramem wskazującym dni i godziny oraz w których punktach nieodpłatna pomoc prawna była udzielana przez adwokata lub radcę prawnego oraz który z punktów nieodpłatnej pomocy prawnej były prowadzone przez organizację pozarządową, ze wskazaniem danych tej organizacji, oraz czy udzielana w tych punktach nieodpłatna pomoc prawna jest świadczona przez adwokata, radcę prawnego, doradcę podatkowego bądź absolwenta wyższych studiów prawniczych. Zaniechaniem takim naruszono § 4 rozporządzenia w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej, który stanowi, że *„Informację o lokalizacji punktów nieodpłatnej pomocy prawnej wraz z harmonogramem wskazującym dni i godziny, w których jest udzielana nieodpłatna pomoc prawna, zamieszcza się na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej właściwego (...) gminy, na których obszarze są zlokalizowane te punkty (...)”*.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania w przedmiocie przygotowania systemu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, ocenia się **pozytywnie pomimo nieprawidłowości**.

Wyniki kontroli wskazują, że wyznaczono prawidłową liczbę punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, dostosowano lokale do wymogów określonych w rozporządzeniu w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej, udostępniono na stronie BIP urzędu informacje zgodne z art. 9 ust. 3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, terminowo zawarto porozumienie z Okręgową Radą Adwokacką w Radomiu i Radą Okręgową Izby Radców Prawnych w Kielcach zawierające wymagane elementy. Terminowo również zawarto umowy z adwokatami i radcami prawnymi, wyłoniono organizację pozarządową w corocznym otwartym konkursie ofert, na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego. Terminowo przekazano Wojewodzie Mazowieckiemu zbiorczą informację o wykonaniu zadania polegającego na udzieleniu nieodpłatnej pomocy prawnej. W sposób prawidłowy weryfikowano karty nieodpłatnej pomocy prawnej oraz oświadczenia osób uprawnionych do korzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej pod względem kompletności.

Mając natomiast na uwadze, że nie udostępniono na stronach BIP urzędów gmin Przyłęk, Tczów, Policzna, Kazanów, w których była udzielana nieodpłatna pomoc prawna, informacji wynikających z § 4 rozporządzenia w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej, nie poinformowano niezwłocznie Wojewody o podpisaniu aneksu do zawartego porozumienia, uzasadnione jest sformułowanie oceny **pozytywnej pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

III. Wykorzystanie dotacji przekazanej w 2016 r. z budżetu Wojewody Mazowieckiego w rozdziale 75515 – Nieodpłatna pomoc prawna

W 2016 r. Powiat Zwoleński (dalej Powiat) na sfinansowanie zadania zleconego do wykonania z zakresu administracji rządowej, na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej²⁵ (dalej ustawa o nieodpłatnej pomocy prawnej), polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej otrzymał z Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (dalej MUW), dotację celową w kwocie ██████████ zł, w rozdziale 75515 – *Nieodpłatna pomoc prawna*. Jak wynika z ksiąg rachunkowych oraz zgodnie

²⁵ Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (Dz. U z 2015 r., poz. 1255)

z danymi wykazanymi w sprawozdaniu rocznym: *Rb-50 o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej* dotację wykorzystano w kwocie ██████████ zł. Niewykorzystana dotacja w kwocie ██████████ zł została zwrócona na rachunek bankowy MUW dnia 30.12.2016 zł, t.j. z zachowaniem terminu ustalonego w art. 168 ust. 1 i 6 ustawy o finansach publicznych.

W wyniku kontroli prawidłowości wykorzystania otrzymanej dotacji, stwierdzono, że:

1. Kwota przekazanej dotacji do Powiatu w wysokości ██████████ zł wynikała z prawidłowego wyliczenia – zgodnego z zasadą ustaloną w art. 20 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.
2. Powiat otrzymaną dotację na obsługę zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej przeznaczył na wynagrodzenia radców prawnych i adwokatów w kwocie ██████████ zł, co stanowi 96,56 % otrzymanej dotacji oraz na pokrycie kosztów obsługi organizacyjno-technicznej zadania w kwocie ██████████ zł, co stanowi 2,90 % otrzymanej dotacji, co jest zgodne z postanowieniami art. 20 ust.1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.
3. Starosta Zwoleński w celu realizacji zadania, zawarł 5. umów na świadczenie usług pomocy prawnej z: 2. adwokatami prowadzącymi kancelarie prawne, 2. radcami prawnymi oraz Stowarzyszeniem „Lubelski Ośrodek Samopomocy w Lublinie” (dalej Stowarzyszenie).
4. Starosta Powiatu Zwoleńskiego przeprowadził zgodnie z art. 11 pkt 8 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej kontrolę zadania publicznego realizowanego przez Stowarzyszenie w zakresie prawidłowości wykonywania zadania, w tym kontrolę dokumentacji księgowej oceniając je pozytywnie i przedłożył z powyższego sprawozdanie Radzie Powiatu.
5. Stowarzyszenie zgodnie z zawartą umową na prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej w 2016 r. sporządziło 31 stycznia 2017 r. sprawozdanie końcowe z wykonania zadania publicznego według wzoru określonego w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej²⁶ – a po sprawdzeniu merytorycznym, formalnym i rachunkowym zostało ono przyjęte bez uwag.
6. Do środków otrzymanych z dotacji w Starostwie prowadzona była wyodrębniona ewidencja księgowa dochodów i wydatków, natomiast w Stowarzyszeniu wyodrębniona ewidencja wydatków, natomiast zapisy księgowe w ewidencji wydatków prowadzonej szczegółowo

²⁶ Rozporządzenie z dnia 15 grudnia 2010 r. Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wzoru oferty i ramowego wzoru umowy dotyczących realizacji zadania publicznego oraz wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz. U. z 2011 r., nr 6 poz. 25).

w poszczególnych paragrafach klasyfikacji budżetowej spełniały wymogi art. 20 ustawy o rachunkowości²⁷.

7. Sprawdzone dowody źródłowe będące podstawą dokonanych wydatków spełniały wymogi art. 21 i 22 ustawy o rachunkowości.
8. Wydatki realizowane ze środków dotacji klasyfikowane były zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu *w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych*²⁸, z wyjątkiem przypadku dotyczącego zakwalifikowania dotacji dla Stowarzyszenia do § 2820 – *dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom*, a winno być do § 2360 – *dotacje celowe z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego* ponieważ Stowarzyszenie to działa jako jednostka pożytku publicznego.
9. Dane wykazane w sprawozdaniu Rb-50 za IV kwartał 2016 r. *o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami* sporządzonym przez Starostwo wynikały z ewidencji księgowej wydatków Powiatu.

Ponadto w trakcie kontroli stwierdzono osiągnięcie w 2016 r. przez Powiat dochodu w kwocie [REDAKTED] zł z tytułu odsetek w wyniku zgromadzonych środków pieniężnych na rachunku bankowym, wg umowy zawartej 9 lutego 2016 r. pomiędzy Powiatem a [REDAKTED]

Mając na względzie powyższe ustalenia należy wskazać, że środki z dotacji zgodnie z ustawą o finansach publicznych mają służyć finansowaniu i dofinansowywaniu realizacji zadań publicznych. Wydatki otrzymywane z budżetu państwa podlegają swoistym zasadom rozliczania i z tego powodu ich celem nie jest generowanie dodatkowych przychodów, w szczególności wynikających z oprocentowania tych środków. Dochód uzyskany z ww. tytułu powinien zostać przekazany na rachunek dochodów budżetu państwa.

²⁷ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r., poz. 1047, z późn. zm.).

²⁸ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1053, z późn. zm.).

W związku z powyższymi ustaleniami informuję Pana Starostę, że wykorzystanie dotacji otrzymanej w 2016 r. na realizację wydatków w rozdziale 75515 klasyfikacji budżetowej zostało ocenione **pozytywnie**.

III. Przyjmowanie oraz załatwiania skarg i wniosków przez organy powiatu

W kontrolowanej jednostce prowadzono wspólny rejestr skarg i wniosków kierowanych do Starosty oraz Rady Powiatu w Zwoleniu. Rejestr zawierał dane umożliwiające określenie daty wpływu skargi lub wniosku, a także sposobu i terminów ich załatwienia, zgodnie z art. 254 kpa. W okresie objętym kontrolą w rejestrze skarg i wniosków zaewidencjonowano cztery skargi i jeden wniosek. Nie wystąpiły przypadki indywidualnych przyjęć obywateli w sprawach skarg lub wniosków.

Badaniu poddano cztery skargi i jeden wniosek zaewidencjonowane w rejestrze skarg i wniosków stwierdzając, że dwie skargi²⁹ i jeden wniosek³⁰ Starosta rozpatrzył we własnym zakresie, jedną skargę³¹ przekazał do załatwienia zgodnie z właściwością innemu organowi, natomiast jedna skarga³² nie zawierała imienia i nazwiska oraz adresu wnoszącego.

Stosownie do wymogu określonego w § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków³³ w kontrolowanej jednostce zadanie przyjmowania skarg i wniosków przypisano do zakresu działalności Biura Obsługi Rady i Zarządu Powiatu powierzając to zadanie imiennie wyznaczonej osobie. Natomiast koordynowaniem rozpatrywania skarg i wniosków zajmowała się Sekretarz Powiatu.

W budynku urzędu znajdowała się informacja wizualna na temat przyjęć przez Starostę Zwoleńskiego obywateli w sprawach skarg i wniosków, z której wynikało, że przyjęcia obywateli odbywają się przynajmniej raz w tygodniu zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 253 § 2 i 4 kpa oraz § 3 ust. 2 rozporządzenia w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków.

W celu zbadania prawidłowości kwalifikacji pism wpływających do starostwa kontrolą objęto 525 spośród 20.225 wpisów odnotowanych w dzienniku korespondencji ustalając, że żaden z przeanalizowanych wpisów nie nosił znamion skargi bądź wniosku.

²⁹ Dotyczy skarg oznaczonych: BR.1510.2.2016, BR.1510.4.2016.

³⁰ Dotyczy wniosku oznaczonego BR.1510.3.2017.

³¹ Dotyczy skargi oznaczonej BR.1510.1.2016.

³² Dotyczy skargi oznaczonej BR.1510.6.2016.

³³ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków (Dz. U. Nr 5, poz. 46).

Starosta Zwoleński rozpatrzył dwie skargi³⁴ i jeden wniosek³⁵ w terminie określonym w art. 237 § 1 kpa oraz poinformował skarżących o sposobie ich załatwienia stosownie do art. 237 § 3 kpa.

Nie stwierdzono rozbieżności pomiędzy danymi przedstawionymi w przesłanym do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie sprawozdaniu dotyczącym przyjmowania oraz załatwiania skarg i wniosków w 2016 r., a wynikającymi z prowadzonego rejestru.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Niewskazanie w zawiadomieniu o odmownym załatwieniu dwóch skarg³⁶ pouczenia o treści art. 239 kpa. Zaniechaniem takim naruszono wymóg art. 238 § 1 kpa, zgodnie z którym „(...) *Zawiadomienie o odmownym załatwieniu skargi powinno zawierać (...) pouczenie o treści art. 239 kpa*”.
2. Niedostosowanie godzin przyjęć interesantów w sprawach skarg i wniosków³⁷ do wymogów art. 253 § 3 kpa. Zgodnie z znajdującą się w siedzibie urzędu informacją wizualną Starosta przyjmuje w sprawach skarg i wniosków w każdy czwartek w godzinach od 7³⁰ do 15³⁰, natomiast art. 253 § 3 kpa stanowi, że cyt.: „(...) *godziny przyjęć powinny być dostosowane do potrzeb ludności, przy czym przynajmniej raz w tygodniu przyjęcia powinny się odbywać w ustalonym dniu po godzinach pracy*”. Mając powyższe na uwadze, ustalone godziny przyjęć interesantów w sprawach skarg i wniosków powinny faktycznie umożliwić mieszkańcom spotkanie z przedstawicielem organu po godzinach ich pracy.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania polegającego na przyjmowaniu oraz załatwianiu skarg i wniosków przez organy Powiatu ocenia się **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

Wyniki kontroli wskazują, że spełniony został obowiązek powierzenia zadania koordynowania rozpatrywania skarg i wniosków wyznaczonemu pracownikowi, wywieszenia w siedzibie organu informacji wizualnej dotyczącej przyjęć obywateli w sprawach skarg

³⁴ Dotyczy skarg oznaczonych: BR.1510.2.2016, BR.1510.4.2016.

³⁵ Dotyczy wniosku oznaczonego BR.1510.3.2017.

³⁶ Dotyczy skarg oznaczonych: BR.1510.2.2016, BR.1510.4.2016.

³⁷ Starosta Zwoleński przyjmował interesantów w sprawach skarg i wniosków w każdy czwartek w godzinach od 7.30 do 15.30. Urząd pracował od poniedziałku do piątku w godzinach 7.30 – 15.30. Wskazać jednak należy, że z uwagi na fakt, że znaczna część społeczeństwa pracuje od godziny 8:00 do 16:00 przyjęcia interesantów winny odbywać się po godzinie 16, tak by faktycznie umożliwić mieszkańcom spotkanie z przedstawicielem organu po godzinach ich pracy.

i wniosków, które odbywały się przynajmniej raz w tygodniu, przestrzegania właściwości organu przy załatwianiu skarg i wniosków, rejestrowania skarg i wniosków w sposób umożliwiający kontrolę przebiegu i terminów ich załatwiania, prawidłowej kwalifikacji treści pism zaewidencjonowanych jako skargi, zawiadomienia o sposobie załatwienia skargi, a także terminowości rozpatrzenia skarg. Mając natomiast na uwadze przypadki, niekompletności zawiadomienia o sposobie załatwienia skarg i wniosków, a także okoliczność, że godziny przyjęć obywateli w sprawach skarg i wniosków nie były dostosowane do wymogów art. 253 § 3 kpa, uzasadnione jest sformułowanie oceny pozytywnej pomimo nieprawidłowości.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Pana Starostę do podjęcia działań w celu wyeliminowania ustalonych nieprawidłowości, a w szczególności do:

1. Rzetelnego sporządzania zbiorczej informacji o wykonaniu zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej dla Wojewody Mazowieckiego, a w szczególności wskazywania zwięzłego omówienia uwag z kart nieodpłatnej pomocy prawnej oraz przyczyn niewykorzystania części dotacji na zrealizowanie zadania polegającego na udzieleniu nieodpłatnej pomocy prawnej, zgodnie z § 8 ust. 2 pkt 2 i 4 rozporządzenia w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej.
2. Wskazywania w zawiadomieniu o odmownym załatwieniu skargi pouczenia o treści art. 239 kpa.
3. Dostosowania godzin przyjęć obywateli w sprawach skarg i wniosków do wymogów art. 253 § 3 kpa.

Ponadto zwracam uwagę na konieczność:

- prowadzenia kompletnej ewidencji nieruchomości Skarbu Państwa oddanych w użytkowanie wieczyste, spełniających wymagania określone w art. 23 ust. 1c ustawy o gospodarce nieruchomościami, w szczególności zawierających informacje w zakresie zgłoszonych roszczeń do nieruchomości oraz toczących się postępowań administracyjnych i sądowych, bądź ich braku,

- zintensyfikowania działań zmierzających do uregulowania stanu prawnego nieruchomości Skarbu Państwa, gdyż jest to element niezbędny do gospodarowania nieruchomościami w sposób zgodny z zasadami prawidłowej gospodarki,
- zawiadamiania Wojewody Mazowieckiego o podpisaniu aneksu do porozumienia z Okręgową Radą Adwokacką w Radomiu zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej,
- wskazywania w zbiorczej informacji o wykonaniu zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej prawidłowej liczby przyjętych oświadczeń, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 6 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej,
- wskazywania w informacji o lokalizacji punktów wraz z harmonogramem wskazującym dni i godziny, w których była udzielana nieodpłatna pomoc prawna w przypadku punktu obsługiwane przez organizację pozarządową, czy udzielana w tym punkcie nieodpłatna pomoc prawna jest świadczona przez adwokata, radcę prawnego, doradcę podatkowego, absolwenta wyższych studiów prawniczych,
- umieszczenia na stronie BIP urzędów gmin, w których nieodpłatna pomoc prawna jest udzielana informacji określonych w § 4 rozporządzenia w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Zobowiązuję Pana Starostę na podstawie art. 49 ww. ustawy do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

*Bogusław Krupa
Zastępca Dyrektora
Wydziału Kontroli*